

Η «Βουλή των Εφήβων»: πώς θα δουλέψουμε φέτος

Η φετινή χρονιά για τη «Βουλή των Εφήβων» είναι πολύ σημαντική: είναι χρονιά ανανέωσης σε όλα τα επίπεδα, με στόχο να πετύχουμε βαθύτερο και ουσιαστικότερο προβληματισμό, να αναδείξουμε τη σημασία του διαλόγου, της συνεργασίας και της συμμετοχής, πάντα μέσα στα πλαίσια των δημοκρατικών διαδικασιών. Κάνουμε μια νέα αρχή και είναι για μας μεγάλη χαρά που σας έχουμε κοντά μας σε αυτή την προσπάθεια.

Όλοι έχετε πάρει μέρος στο φόρουμ και γνωρίζετε πια το θέμα που θα απασχολήσει φέτος τη «Βουλή των Εφήβων»: η δημοκρατία στο σχολείο. Πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τις σχέσεις και το κλίμα μεταξύ μαθητών και καθηγητών, πώς μπορούμε να μάθουμε καλύτερα τα δικαιώματά μας και να τα διεκδικούμε, πώς αντιμετωπίζουμε φαινόμενα όπως η βία και ο ρατσισμός, πώς μπορούν οι μαθητικές κοινότητες - ένας θεσμός που υπολειτουργεί ή σε κάποιες περιπτώσεις δεν λειτουργεί καθόλου - να βοηθήσουν το σχολείο να λειτουργήσει καλύτερα και κυρίως πιο δημοκρατικά.

Το θέμα των μαθητικών κοινοτήτων δεν το επιλέξαμε τυχαία: έχετε όλοι προσωπική εμπειρία, καλή ή κακή και συνεπώς έχετε όλοι άποψη για τις αδυναμίες τους, τα προβλήματα, αλλά κυρίως για το τι μπορεί να γίνει ώστε να βελτιωθούν και να λειτουργήσουν σωστά. Ως θεσμός οι μαθητικές κοινότητες είναι πολύ σπουδαίος: είναι άσκηση στις δημοκρατικές διαδικασίες. Η λειτουργία της μαθητικής κοινότητας βασίζεται στον διάλογο και τη συμμετοχή, ενώ παράλληλα μπορεί να αποτελέσει μοναδική ευκαιρία για ανάπτυξη μαθητικής πρωτοβουλίας στον χώρο του σχολείου.

Η λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων προβλέπεται με νόμο ήδη από το 1986. Έχουν περάσει όμως τριάντα περίπου χρόνια από τότε και γύρω μας έχουν αλλάξει πολλά. Είδαμε λοιπόν τη φετινή Σύνοδο της «Βουλής των Εφήβων» ως μια σπουδαία ευκαιρία διαβούλευσης νέων για ένα θέμα που επηρεάζει την καθημερινότητα των μαθητών σε όλη τη χώρα. Είμαστε βέβαιοι ότι μέσα από δημοκρατικό διάλογο, συνεργασία και συμμετοχή θα φέρετε τον αέρα ανανέωσης που έχει ανάγκη ο θεσμός των μαθητικών κοινοτήτων, με τις προτάσεις και τις ιδέες σας, συμβάλλοντας στην ουσιαστική βελτίωσή του.

Η «Βουλή των Εφήβων» είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσομοίωσης της λειτουργίας του Κοινοβουλίου: αυτό σημαίνει ότι θα προσπαθήσουμε να εργαστούμε, όσο αυτό είναι δυνατό, όπως και οι πραγματικοί βουλευτές. Να λοιπόν τι θα συμβεί:

Η «Βουλή των Εφήβων» νομοθετεί: Θα εργαστείτε κατά το πρότυπο των διαρκών επιτροπών της Βουλής, χωρισμένοι σε τμήματα. Θα επεξεργαστείτε και θα εξετάσετε ένα σχέδιο νόμου που εισηγείται, ως Υπουργός, ο Συνήγορος του Παιδιού και αφορά στον κανονισμό των μαθητικών κοινοτήτων. Στη συνέχεια, στη συνεδρίαση της Ολομέλειας, θα κληθείτε να ψηφίσετε το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου με ενσωματωμένες τις προτάσεις που θα προκύψουν από τη συζήτηση στα τμήματα. Με τον τρόπο αυτό, η «Βουλή των Εφήβων» θα προσομοιώσει το νομοθετικό έργο της Βουλής.

Η «Βουλή των Εφήβων» ελέγχει: φέτος εισάγεται για πρώτη φορά το στοιχείο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, που είναι η άλλη βασική αρμοδιότητα της Βουλής. Θα ετοιμάσετε λοιπόν και θα απευθύνετε στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων επίκαιρες ερωτήσεις για θέματα Παιδείας. Ο υπουργός Παιδείας θα απαντήσει στις ερωτήσεις όπως κάνουν οι υπουργοί όταν οι βουλευτές ελέγχουν το έργο τους.

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Θα χωριστείτε σε 4 τμήματα (Α, Β, Γ και Δ). Κάθε τμήμα θα αποτελείται από **75** «έφηβους βουλευτές».

Ι. Νομοθετικό έργο: επεξεργασία νομοσχεδίου στα τμήματα(Σάββατο 5 Ιουλίου 2014)

Η συζήτηση περιλαμβάνει τρία στάδια:

1^ο στάδιο: συζήτηση και ψηφοφορία επί της αρχής του νομοσχεδίου (σκοπός και περιεχόμενο του νομοσχεδίου: γιατί πρέπει να αλλάξει ο ισχύων νόμος, ποια η σημασία των μαθητικών κοινοτήτων, ποια προβλήματα εμφανίζουν στη λειτουργία τους):

- Τοποθέτηση του εισηγητή (Συνήγορος) επί της αρχής του νομοσχεδίου
- Τοποθέτηση ειδικού εμπειρογνώμονα επί της αρχής του νομοσχεδίου
- Ψηφοφορία

2^ο στάδιο: συζήτηση και ψηφοφορία επί των άρθρων

- Τοποθέτηση του εισηγητή (Συνηγόρου) επί των άρθρων του νομοσχεδίου (ανά κεφάλαιο, όπως είναι αναρτημένα στο φόρουμ)
- Τοποθετήσεις «εφήβων βουλευτών» (ανά κεφάλαιο, όπως είναι αναρτημένα στο φόρουμ)
- Ψηφοφορία

3^ο στάδιο: συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου στο σύνολο

- Τοποθέτηση εισηγητή (Συνηγόρου) επί του συνόλου (ενσωματώνοντας νομοτεχνικές βελτιώσεις)
- Ψηφοφορία

Πρέπει να ξέρετε ότι:

- Θα επεξεργαστείτε, όπως και οι βουλευτές, ένα συγκεκριμένο σχέδιο νόμου: αυτό απαιτεί προετοιμασία. Τα κείμενα που είναι αναρτημένα στο φόρουμ έχουν αυτόν ακριβώς τον σκοπό, περιμένουμε λοιπόν να είστε... καλά διαβασμένοι!
- Ζητούμενο είναι να έχετε τη δυνατότητα να μιλήσετε όλοι, αν θέλετε, ώστε να ακουστούν όλες οι απόψεις. Για να διευκολύνουμε τη διεξαγωγή της συζήτησης, θα καταρτίσουμε από πριν **κατάλογο ομιλητών**, με τρόπο που περιγράφεται λεπτομερώς στο **παράρτημα**.
- Κάθε ομιλητής θα έχει στη διάθεσή του 2' για να τοποθετηθεί. Οι τοποθετήσεις σας λοιπόν θα πρέπει να είναι ουσιαστικές, περιεκτικές, εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται και **κυρίως εντός θέματος**.
- Στο τέλος των συνεδριάσεων στο τμήμα θα επιλέξετε **μέσω ψηφοφορίας** με βάση τις τοποθετήσεις τους:
 - ❖ **έναν εισηγητή** του νομοσχεδίου για τη συνεδρίαση της Ολομέλειας. Ο ρόλος του εισηγητή είναι να μεταφέρει στη συνεδρίαση της Ολομέλειας όλα όσα ειπώθηκαν στο τμήμα του, γι' αυτό θα πρέπει να παρακολουθήσει τη συζήτηση πολύ προσεκτικά και να καταγράψει όλα τα βασικά σημεία της συζήτησης.
 - ❖ **δύο ομιλητές** για τη συζήτηση στην Ολομέλεια, με βάση τις τοποθετήσεις τους.
- Το Πρακτικό-Έκθεση που θα συνταχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής μετά τη λήξη της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης της Ολομέλειας (Δευτέρα 7 Ιουλίου 2014) θα σας διανεμηθούν την Κυριακή στο ξενοδοχείο.

- Μάθετε πώς λειτουργούν στην πραγματικότητα οι κοινοβουλευτικές επιτροπές στο www.hellenicparliament.gr.

II. Κοινοβουλευτικός έλεγχος: προετοιμασία επίκαιρων ερωτήσεων (Σάββατο 5 Ιουλίου 2014)

Σκοπός μας είναι να υπάρξει συζήτηση και προβληματισμός για θέματα παιδείας, μέσα όμως στο οργανωμένο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοβουλευτικού ελέγχου και συγκεκριμένα των επίκαιρων ερωτήσεων. Θα πρέπει λοιπόν, αν θέλετε να απευθύνετε ερώτηση στον Υπουργό Παιδείας, **να έρθετε για τις εργασίες της Συνόδου έχοντας ήδη προετοιμάσει μια επίκαιρη ερώτηση για ένα θέμα παιδείας που εσείς θεωρείτε σημαντικό** (π.χ. σύστημα εξετάσεων, σχολικά κτίρια, αναλυτικό πρόγραμμα κ.λπ.), με βάση τα υποδείγματα επίκαιρων ερωτήσεων που επισυνάπτονται και τις οδηγίες που ακολουθούν. Στη συνεδρίαση της προετοιμασίας των επίκαιρων ερωτήσεων θα τοποθετηθείτε (χρόνος 2') και θα επιχειρηματολογήσετε για τη σπουδαιότητα του θέματος που επιλέξατε, προκειμένου να πείσετε τους «έφηβους βουλευτές» να ψηφίσουν τη δική σας επίκαιρη ερώτηση. Θα συζητηθούν μέχρι 100 επίκαιρες ερωτήσεις στις δύο συνεδριάσεις προετοιμασίας που προβλέπονται (βλ. συν. πρόγραμμα). Αν τα αιτήματα είναι περισσότερα, θα πραγματοποιηθεί κλήρωση.

Οι δώδεκα (12) συνολικά επίκαιρες ερωτήσεις που θα συγκεντρώσουν στο τέλος της διαδικασίας τις περισσότερες ψήφους, θα τεθούν υπόψη του Υπουργού Παιδείας. Εκείνος θα επιλέξει έξι από αυτές και θα απαντήσει κατά τη διαδικασία κοινοβουλευτικού ελέγχου στην Ολομέλεια.

Μόνο οι έξι «έφηβοι βουλευτές» των οποίων οι ερωτήσεις θα επιλεγούν από τον Υπουργό Παιδείας θα λάβουν μέρος στη διαδικασία στην Ολομέλεια και θα κληθούν οι ίδιοι να τις απευθύνουν στον Υπουργό.

Πρέπει να ξέρετε ότι:

- Οι επίκαιρες ερωτήσεις είναι ερωτήσεις για θέματα άμεσης επικαιρότητας, που κάθε βουλευτής έχει δικαίωμα να απευθύνει στον αρμόδιο Υπουργό. Ο Υπουργός απαντά προφορικά στη Βουλή.
- Η επίκαιρη ερώτηση πρέπει να είναι γραπτή και σύντομη και να περιέχει τα στοιχεία που είναι απολύτως αναγκαία για το σαφή προσδιορισμό του θέματος και μόνο, στο οποίο αναφέρεται, καθώς και των αντιστοιχών, δύο το πολύ, συγκεκριμένων ερωτημάτων που πρέπει να απαντηθούν (διαβάστε κείμενα επίκαιρων ερωτήσεων και πληροφορίες για τη διαδικασία στο www.hellenicparliament.gr).

III. Συζήτηση στην Ολομέλεια (Δευτέρα 7 Ιουλίου 2014)

Α' Μέρος: Νομοθετικό έργο

Περιλαμβάνει τη συζήτηση του νομοσχεδίου για τις μαθητικές κοινότητες σε Ολομέλεια. Εκεί θα μιλήσουν οι τέσσερις εισηγητές και οι οκτώ ομιλητές που θα επιλεγούν από τα τμήματα, ύστερα από ψηφοφορία. Η συνεδρίαση της Ολομέλειας θα κλείσει με ψηφοφορία επί του νομοσχεδίου.

Πρέπει να ξέρετε ότι:

- Ο χρόνος που θα έχει ο εισηγητής στην Ολομέλεια είναι 5'.
- Ο χρόνος που θα έχει κάθε ομιλητής στην Ολομέλεια είναι 3'.

- Πριν από τη λήξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος θα ζητήσει εξουσιοδότηση από την Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων» για να επικυρώσει τα Πρακτικά της συνεδρίασης.

Β' Μέρος: Κοινοβουλευτικός έλεγχος

Πρέπει να ξέρετε ότι:

- Η συζήτηση κάθε επίκαιρης ερώτησης αρχίζει με τη διατύπωσή της από τον ερωτώντα «έφηβο βουλευτή» για 3'. Ο χρόνος απάντησης για τον αρμόδιο ερωτώμενο Υπουργό είναι 3'. Δεν προβλέπεται υπέρβαση των προαναφερόμενων χρόνων ομιλίας.
- Η συζήτηση περιορίζεται αποκλειστικά ανάμεσα στον ερωτώντα «έφηβο βουλευτή» και τον αρμόδιο Υπουργό.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ που ισχύουν στις συζητήσεις (τμήματα και Ολομέλεια):

- Κανείς δεν παίρνει τον λόγο χωρίς την άδεια του Προέδρου. Ο λόγος δίνεται στους ομιλητές σύμφωνα με τη σειρά εγγραφής τους στον σχετικό κατάλογο.
- Οι ομιλητές στις συνεδριάσεις των τμημάτων μιλούν από τη θέση τους. Οι εισηγητές και ομιλητές της συνεδρίασης της Ολομέλειας μιλούν από το βήμα.
- Ο ομιλητής αγορεύει στη Βουλή πάντοτε όρθιος και στις επιτροπές καθιστός.
- Οι ομιλητές δεν μπορούν να κάνουν διάλογο μεταξύ τους. Απευθύνονται από τη θέση τους προς τον Πρόεδρο ή αν είναι στο βήμα προς τη Βουλή.
- Οι γραπτοί λόγοι κατά κανόνα δεν επιτρέπονται, επιτρέπεται όμως η χρήση σημειώσεων.
- Οι ομιλητές δεν μπορούν να απομακρύνονται από τα προς συζήτηση θέματα και να ξεφεύγουν από τα χρονικά όρια που έχουν τεθεί.
- Δεν επιτρέπονται αντεγκλήσεις και προσβλητικές φράσεις από τους ομιλητές.
- Οι ψηφοφορίες γίνονται με ανάταση του χεριού.
- Οι «έφηβοι βουλευτές» και όσοι παρακολουθούν τη συνεδρίαση της Ολομέλειας από τα θεωρεία οφείλουν να έχουν ευπρεπή εμφάνιση. Όσοι παρακολουθούν από τα θεωρεία πρέπει να τηρούν απόλυτη ησυχία, ενώ απαγορεύεται οποιαδήποτε εκδήλωση επιδοκimasίας ή αποδοκimasίας (επευφημίες, κραυγές κ.λπ.) καθ' όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης.
- Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων τα κινητά τηλέφωνα των «εφήβων βουλευτών» πρέπει να είναι απενεργοποιημένα.
- Οι «έφηβοι βουλευτές» είναι υποχρεωμένοι να φέρουν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος την ειδική ταυτότητα που θα τους δοθεί κατά την άφιξή τους.
- Το κάπνισμα απαγορεύεται σε όλους τους χώρους του Κοινοβουλίου.
- Στην ιστοσελίδα του προγράμματος και στο φόρουμ θα αναρτάται κάθε ανακοίνωση σχετικά με τη Σύνοδο, γι' αυτό παρακαλούμε να τα παρακολουθείτε τακτικά.

Καλή δουλειά!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πώς θα καταρτισθούν οι κατάλογοι υποψηφίων ομιλητών, εισηγητών κ.λπ.

Για να διευκολύνουμε τη διεξαγωγή των συζητήσεων, θα πρέπει **με την άφιξή σας στο ξενοδοχείο να δηλώσετε τα εξής:**

- 1) Αν επιθυμείτε να εγγραφείτε στον κατάλογο υποψηφίων ομιλητών για τη συζήτηση στο τμήμα, δηλώνοντας παράλληλα σε ποιο μέρος της συζήτησης θέλετε να μιλήσετε κατά σειρά προτίμησης.** Ο κατάλογος των υποψηφίων ομιλητών θα καταρτισθεί με βάση τις δηλώσεις σας (θα προσπαθήσουμε να ικανοποιήσουμε κατά το δυνατόν τις επιθυμίες σας) και θα σας κοινοποιηθεί την Παρασκευή το βράδυ. Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος των ομιλητών στα τμήματα ενδέχεται να τροποποιηθεί, ανάλογα με τις οργανωτικές ανάγκες του προγράμματος.
- 2) Αν επιθυμείτε να εγγραφείτε στον κατάλογο υποψηφίων εισηγητών και ομιλητών για τη συζήτηση στην Ολομέλεια,** με την προϋπόθεση ότι θα έχετε μιλήσει στο τμήμα (θυμίζουμε ότι οι εισηγητές και ομιλητές για τη συζήτηση στην Ολομέλεια θα προκύψουν **κατόπιν ψηφοφορίας** με βάση τις τοποθετήσεις τους στο τμήμα).
- 3) Αν επιθυμείτε να απευθύνετε επίκαιρη ερώτηση στον Υπουργό Παιδείας, περιγράφοντας πολύ συνοπτικά το θέμα** (π.χ. σύστημα πανελληνίων εξετάσεων κ.λπ.).